

Warszawa, dnia 20 lipca 2017 r.

Sygn. akt R 8/17

POSTANOWIENIE

Komisja do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Patryk Jaki

Członkowie Komisji:

Sebastian Kaleta, Łukasz Kondratko, Robert Kropiwnicki, Paweł Lisiecki, Jan Mosiński, Bartłomiej Opaliński, Paweł Rabiej, Adam Zieliński

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 lipca 2017 r.

wniosku J P o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka R N
w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia r.,
nr 4 oraz w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia
r., nr

z udziałem Miasta Stołecznego Warszawy, G M, J P
M K i Skarbu Państwa,

postanawia:

na podstawie art. 78 § 1 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257) w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 718) **odmówić przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka R N**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 18 lipca 2017 r. (data wpływu do Ministerstwa Sprawiedliwości: 18 lipca 2017 r.) J P wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka R N – „na okoliczność czynności, jakie świadek podejmował jako pełnomocnik stron

w postępowaniach reprivatyzacyjnych” – szczegółowy opis okoliczności wskazany we wniosku w pkt a-z oraz w pkt aa, bb, cc.

Art. 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, dalej „k.p.a.”) stanowi, iż organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Obowiązek zebrania całego materiału dowodowego przez organ administracji publicznej należy rozumieć w ten sposób, że organ albo czyni to z własnej inicjatywy, jeżeli uważa za konieczne do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, albo gromadzi w aktach sprawy dowody wskazane lub dostarczone przez strony, jeżeli mają one znaczenie dla sprawy (Wróbel, Andrzej. Art. 77. W: Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego. System Informacji Prawnej LEX, 2016). W związku z powyższym, podkreślić należy, że to organ administracji publicznej jest dysponentem postępowania dowodowego i to po stronie organu pozostaje obowiązek zebrania i rozpatrzenia w sposób całościowy materiału dowodowego. Dopiero w następnej kolejności obowiązkiem organu jest gromadzenie dowodów dostarczonych przez strony, jeżeli mają one znaczenie dla danej sprawy.

Zgodnie z art. 78 § 1 k.p.a. żądanie strony dotyczące przeprowadzenia dowodu należy uwzględnić, jeżeli przedmiotem dowodu jest okoliczność mająca znaczenie dla sprawy. Ponadto zgodnie z § 2 wskazanego przepisu organ administracji publicznej może nie uwzględnić żądania, które nie zostało zgłoszone w toku przeprowadzania dowodów lub w czasie rozprawy, jeżeli żądanie to dotyczy okoliczności już stwierdzonych innymi dowodami, chyba że mają one znaczenie dla sprawy.

Komisja wskazuje, że celem regulacji zawartej w art. 78 § 2 k.p.a. jest uniemożliwienie stronie przeciągania postępowania przez zgłaszanie zbędnych wniosków dowodowych, tj. dotyczących takich okoliczności, które już zostały bezspornie ustalone. Chodzi zatem zarówno o okoliczności stwierdzone za pomocą dowodów, jak i o fakty powszechnie znane oraz fakty znane organowi z urzędu (zob. wyrok NSA z 19 lutego 2002 r., V SA 1918/01, LEX nr 685539). Organ administracji jest zatem uprawniony do oceny potrzeby przeprowadzenia dowodu i nie naruszy przepisów postępowania administracyjnego, jeżeli odmówi przeprowadzenia dowodu, powołując się na zbędność jego przeprowadzenia (por. wyrok NSA z 17 marca 1986 r., III SA 1160/85, ONSA 1986, nr 1, poz. 19). Organ ocenia, kierując się normą prawa materialnego, które fakty mają istotne znaczenie dla sprawy, czy wymagają one udowodnienia oraz jakie dowody dla udowodnienia tych faktów są potrzebne (por. wyroki NSA z 15 grudnia 1995 r., SA/Lu 507/95, LEX nr 27107 oraz

SA/Lu 508/95, LEX nr 1691402)” (Przybysz, Piotr Marek. Art. 78. W: Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, wyd. XII. Wolters Kluwer Polska, 2017). W piśmiennictwie przyjmuje się, że ocena, czy przedmiotem dowodu jest okoliczność mająca znaczenie dla sprawy, należy do uznania organu, który jest jednakże związany w tej mierze przepisami prawa materialnego stanowiącymi podstawę rozstrzygnięcia (Wróbel, Andrzej. Art. 78. W: Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego. System Informacji Prawnej LEX, 2016) .

Według art. 7 *k.p.a.* w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Wyrażona w art. 7 *k.p.a.* zasada prawdy obiektywnej odnosi się w równym stopniu do zakresu i wnikliwości postępowania wyjaśniającego i dowodowego, jak i do stosowania norm prawa materialnego, to jest do całokształtu przepisów prawnych służących "załatwieniu sprawy". Organ administracji, działający na podstawie przepisów prawa materialnego przewidujących uznaniowy charakter rozstrzygnięcia, jest obowiązany - zgodnie z zasadą z art. 7 *k.p.a.* - załatwić sprawę w sposób zgodny ze słusznym interesem obywatela, jeśli nie stoi temu na przeszkodzie interes społeczny, ani nie przekracza to możliwości organu administracji wynikających z przyznanych mu uprawnień i środków. (Wróbel, Andrzej. Art. 7. W: Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego. System Informacji Prawnej LEX, 2016).

Na podstawie art. 30 *ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 718 dalej „ustawa”)* Komisja do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (dalej „Komisja”) wydaje decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4 *ustawy*, jeżeli:

- 1) dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 2) decyzja reprivatyzacyjna została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) wyszły na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji reprivatyzacyjnej, nieznanie organowi, który ją wydał;
- 4) decyzja reprivatyzacyjna została wydana bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa;

5) stroną postępowania o wydanie decyzji reprivatyzacyjnej była osoba, która nie była osobą uprawnioną w rozumieniu art. 7 ust. 1 dekretu, lub przeniesienie roszczeń do nieruchomości warszawskiej było rażąco sprzeczne z interesem społecznym, w szczególności jeżeli nastąpiło w zamian za świadczenie wzajemne rażąco niewspółmierne do wartości nieruchomości warszawskiej;

6) wydanie decyzji reprivatyzacyjnej doprowadziło do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym lub skutków sprzecznych z celem, dla którego ustanowiono użytkowanie wieczyste, w szczególności do zastosowania uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający korzystanie z lokalu w nieruchomości warszawskiej groźby bezprawnej, przemocy wobec osoby lub przemocy innego rodzaju w stosunku do osoby zajmującej ten lokal;

7) decyzja reprivatyzacyjna została wydana pomimo przyznania, na podstawie przepisów odrębnych, świadczenia w związku z przejściem własności nieruchomości;

8) decyzja reprivatyzacyjna dotyczy osoby prawnej powstałej przed dniem 1 września 1939 r., której akcje lub udziały objęto w sposób niezgodny z prawem.

Zgodnie z ust. 2 powyższego przepisu Komisja może wydać decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4, również przed stwierdzeniem sfałszowania dowodów wymienionych w ust. 1 pkt 1 lub popełnienia przestępstwa, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, orzeczeniem sądu lub innego organu, jeżeli:

1) sfałszowanie dowodu lub popełnienie przestępstwa nie budzi wątpliwości, a wydanie tej decyzji jest niezbędne dla uniknięcia niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego albo poważnej szkody dla interesu społecznego lub interesu prywatnego;

2) postępowanie karne jest zawieszono ze względu na ukrycie się lub ucieczkę sprawcy, postępowanie umorzono ze względu na niewykrycie sprawcy albo nie może być ono prowadzone ze względu na przedawnienie karalności lub śmierć sprawcy.

Treść art. 30 *ustawy* wyznacza kompetencję Komisji w zakresie badania prawidłowości decyzji reprivatyzacyjnych. Natomiast zgodnie z zasadą praworządności wynikającą z art. 6 *k.p.a.* organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Art. 6 *k.p.a.* jest odzwierciedleniem zasady praworządności zapisanej w art. 7 Konstytucji RP, według którego organy administracji działają na podstawie i w granicach prawa. Przepis art. 6 *k.p.a.* określa zasadę praworządności stosowania prawa przez organy administracji publicznej. W tym ujęciu praworządność oznacza zgodność z normami (przepisami) prawa obowiązującego (J. Wróblewski, *Wartości a decyzje sądowe*, Ossolineum 1973, s. 65). Chodzi tu więc o zakres, w jakim normy prawne regulują procedurę podejmowania decyzji

administracyjnej. Do norm tych należą w szczególności normy prawa materialnego stosowane przez organ administracji publicznej (podstawa normatywna decyzji) i normy proceduralne regulujące poszczególne fazy postępowania (podstawa proceduralna decyzji) (Wróbel, Andrzej. Art. 6. W: Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego. System Informacji Prawnej LEX, 2016). Podsumowując, zakres działania Komisji wyznacza art. 30 *ustawy* w powiązaniu z pozostałymi przepisami *ustawy*.

We wniosku z 18 lipca 2017 r. J. P. zniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka R. N. – „na okoliczność czynności, jakie świadek podejmował jako pełnomocnik stron w postępowaniach restrykcyjnych”. W dalszej części wniosku J. P. szczegółowo przedstawił opis tych okoliczności. Po dogłębnej analizie całego wniosku Komisja stwierdziła, iż strona nie wykazała jaka przesłanka wynikająca z art. 30 *ustawy* ma być podstawą przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka R. N. A zatem we wniosku strona nie wykazała związku pomiędzy wnioskiem o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka R. N. a zakresem działania Komisji wynikającym z treści art. 30 *ustawy*. Komisja ponownie zaznacza, iż to art. 30 *ustawy* stanowi materialnoprawną przesłankę orzekania przez Komisję. Tym samym we wniosku Komisja nie dostrzegła prawidłowo postawionej tezy dowodowej, co stanowi obowiązek strony wynikający z art. 78 *k.p.a.* Komisja wskazuje, iż niewątpliwie świadek R. N. pełnił istotną rolę w procesie restrykcyjnym nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Plac Defilad oraz przy ul. Plac Defilad 1 (dawniej ul. Chmielna 70). Jednakże w ocenie Komisja rola ta nie ma przełożenia na kwestie wadliwości decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia ..., nr ... oraz decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia ..., nr ... a zatem okoliczności wskazane we wniosku nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Na marginesie należy wskazać, iż R. N. nie „był przesłuchiwany w postępowaniach prowadzonych przez Komisję w przedmiocie restrykcyjnych nieruchomości”. Komisja wyjaśnia, że w żadnym dotychczas prowadzonym przez Komisję postępowaniu R. N. nie był przesłuchiwany.

Część okoliczności wskazanych przez stronę np. „w ilu postępowaniach restrykcyjnych uczestniczył świadek przez uzyskaniem pełnomocnictwa w sprawie nieruchomości położonej przy ul. Chmielnej 70”, czy też „jak przebiega takie postępowanie, w szczególności i jakie czynności dowodowe faktycznie powinno podjąć Biuro Gospodarki Nieruchomościami m.st. Warszawy przed wydaniem decyzji”, dotyczy kwestii związanych z ogólnym procesem wydawania decyzji restrykcyjnych przez Prezydenta

m.st. Warszawy oraz doświadczeniem świadka w tym zakresie i nie ma bezpośredniego związku z niniejszym postępowaniem. Biorąc pod uwagę zakres działania Komisji wynikający z art. 30 *ustawy*, Komisja nie ma kompetencji do badania okoliczności jedynie pośrednio związanych z przedmiotem postępowania przed Komisją, a taką okolicznością jest rola świadka R i N w postępowaniu zawisłym przed Komisją. Ponadto, jeżeli chodzi o ustalenie ogólnego procesu wydawania decyzji przez Prezydenta m.st. Warszawy, okoliczności te zostały już stwierdzone w toku postępowania rozpoznawczego innym dowodem tj. z przesłuchania na rozprawie w dniu 13 lipca 2017 r. świadka K Ś, byłego pracownika Biura Gospodarki Nieruchomościami m.st. Warszawy. Podsumowując, Komisja działając w oparciu o art. 30 *ustawy* jest zobowiązana do badania naruszeń prawa materialnego i procesowego wskazanych w *ustawie*.

W ocenie Komisji zebrany w toku postępowania rozpoznawczego materiał dowodowy jest wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy. Mając na względzie treść art. 30 ust. 5 i 7 *ustawy* istotną okolicznością w sprawie jest zbadanie: czy stroną postępowania o wydanie decyzji reprivatyzacyjnej była osoba, która nie była osobą uprawnioną w rozumieniu art. 7 ust. 1 dekretu, lub przeniesienie roszczeń do nieruchomości warszawskiej było rażąco sprzeczne z interesem społecznym, w szczególności jeżeli nastąpiło w zamian za świadczenie wzajemne rażąco niewspółmierne do wartości nieruchomości warszawskiej oraz, czy decyzja reprivatyzacyjna została wydana pomimo przyznania, na podstawie przepisów odrębnych, świadczenia w związku z przejściem własności nieruchomości. Biorąc pod uwagę powyższe, Komisja badała w toku postępowania rozpoznawczego, czy J. H. H. M. przyznano odszkodowanie na mocy układu indemnizacyjnego zawartego pomiędzy rządem polskim a duńskim. Pismem z dnia 30 czerwca 2017 r. (data wpływu do Ministerstwa Sprawiedliwości: 3 lipca 2017 r.) Minister Spraw Zagranicznych przekazał kserokopię dokumentacji dotyczącej układu indemnizacyjnego zawartego pomiędzy rządem polskim a duńskim. Pismem z dnia 30 czerwca 2017 r. Minister Rozwoju i Finansów przekazał całość akt administracyjnych dotyczących nieruchomości położonej w Warszawie przy Placu Defilad oraz przy ul. Plac Defilad 1 (dawniej ul. Chmielna 70). Jednocześnie Minister Rozwoju i Finansów wyjaśnił kwestie zakresu odszkodowania przyznanego J. F. H. M. na mocy układu indemnizacyjnego zawartego pomiędzy rządem polskim a duńskim. Dokumentacja przekazana przez Ministra Spraw Zagranicznych pismem z dnia oraz Ministra Rozwoju i Finansów jest wystarczająca do ustalenia powyższej okoliczności i w tym zakresie postępowanie dowodowe przed Komisją zostało przeprowadzone.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 12 § 1 *k.p.a.* organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Natomiast według art. 35 § 1 *k.p.a.* organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ. Ponadto załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania. Z uwagi na powyższe przepisy Komisja jest zobowiązana do zachowania powyższych terminów i szybkiego załatwienia sprawy. Przeprowadzenie wnioskowanego dowodu spowodowałoby niezasadne przedłużenie postępowania, a uzyskane informacje nie miałyby znaczenia dla sprawy, gdyż jak wykazano, kwestie istotne zostały już stwierdzone innymi dowodami. Przeprowadzenie niezasadnego dowodu przyczyniłoby się do przedłużenia postępowania, a w konsekwencji do jego przewlekłości.

Komisja zauważa również, że w dniu 13 lipca 2017 r. po przeprowadzeniu rozprawy zawiadomiła o zakończeniu postępowania rozpoznawczego w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 1 _____, nr _____ oraz w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia _____ r., nr _____, jednocześnie umożliwiając zapoznanie z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Komisja uznała bowiem, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do wydania rozstrzygnięcia w sprawie. Wniosek dowodowy pełnomocnika strony wpłynął do Komisji w dniu 18 lipca 2017 r., a więc już po zakończeniu postępowania rozpoznawczego w sprawie.

Biorąc pod uwagę powyższe Komisja orzekła, na podstawie art. 78 § 1 i § 2 *k.p.a.* w zw. z art. 38 ust. 1 *ustawy*, jak na wstępie.

Przewodniczący Komisji
Patryk Jaki

Pouczenie:

Zgodnie z art. 78 w zw. z art. 141 *k.p.a* oraz art. 38 ust. 1 *ustawy* od niniejszego postanowienia **nie służy środek zaskarżenia**. Zgodnie z art. 142 *k.p.a* w zw. z art. 127 § 3 postanowienie niezaskarżalne w toku instancji, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Do wiadomości: